

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 12 kor. — fill.
Fél évre 6 kor. — fill.
Negyed évre 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 6 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel

Felélő szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok-tere Manojlovics-ház.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnicki palotában.
Telefon szám 42.

Nyitlter soronként 40 fillér.

A kereskedelmi miniszter Szabadkán.

Lapunk olvasóit már régebben értesítettük arról, hogy a bajai iparkiallitás megtekintése alkalmából Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter átutazik városunkon s hogy alkalmilag itt Szabadkán is kissé körül fog tekinteni.

Mindenesetre örvendünk a szerencsés véletlennek, hogy városunk, ha rövid időre is, vendégül tudja majd üdvözölni a magyar kormány e jeles tagját és ezt a kis véletlent is megtudjuk majd becsülni, hátha megakad majd a miniszter szeme valamin, amiből azután később a város kereskedelmi érdekei előmozdítva lesznek.

Igaz, hogy a mi kereskedelmünk még annyira sincs, hogy ipar és kereskedelmi intézményeink megtekintése egy pár óránál több időt igényelne. De hiszen Hegedűs Sándor azt is megszokta nézni ami nincs és akkor sok látni valója akad nálunk. Nagyon előnyös lett volna reánk nézve ha éppen e miatti időzött volna tovább a miniszter városunkban, hogy esetleg meggyőződhetett volna arról mi mindent

kellene Szabadkán létesíteni. Látott volna maga előtt egy nagy vagyonu várost, amelyben száz meg száz iparteletet lehetne elhelyezni, ha az állam komoly szándékkal valami tenni akarna. Van elég nyersterményünk, vannak munkásaink sőt vannak szakértő iparosaink is, akik nagy munkakört tudnának betölteni. Csak példának említnünk fel néhány gyártelepet. Az egyik a Rottmann-féle vasbutorgyár, amely valóban elismerésre méltóan működik itt városunkban.

Ez a gyár a kellő tőkével rendelkezik és szinte meglepő, hogy itteni kitűnőnek elismert gyártmányait négy világrészbe küldi el. A gyár méreteihez képest tehát nagy exportnak örvend — szóval boldogul. Állandóan 40 munkást foglalkoztat, akiknek kenyeret ad.

Ott van továbbá a Montalion-féle műszövő gyár, a Bräunchler-féle faki-munkáló gyár, a Löwy-féle keményítő gyár, ámbár üzemükhöz képest megfelelő tőkével rendelkeznek de a felsőbb támogatást mégis szívesen vennék igénybe.

Míg másrészt ott látjuk például a Fimpl-féle sörte kikészítő és ecsetgyá-

rat, amely nem képes anyagi helyzeténél fogva azoknak a nagyszámu megrendeléseknek eleget tenni, amelyek minden oldalról kap. A primitív berendezésű, de jól működő gyár dacára ennek mégis 80 munkást foglalkoztat, akik ugyancsak illő napszámot kapnak — de mégis csak tengődni kénytelen, — holott 500 munkást is foglalkoztathatna, ha arra való tőkéje lenne. Szükség volna tehát egy támogató kézre, amely az ilyen gyáros ügyét támogatná és bizonyára az állam volna hivatalra arra, hogy előmozdítaná az ilyen gyáros dolgát és tagadhatatlan, hogy hasznos munkát végezne.

Városunk viszonyai tehát nagyon is alkalmasak a gyáripar fejlesztésére, csak legyen aki törődik vele, és aki egy kis életre ébreszti a szunnyadó erőket

A kereskedelmi miniszter látogatása alkalmával bizonyára meggyőződést fog szerezni az itteni kereskedelmi és iparviszonyokról. És hisszük is, hogy éleslátása áthatol majd ami primitív állapotainkon és bizunk abban, hogy

A papirkosárban.

— A »Bácskai Hírlap« eredeti tárczája. —

Mélységes csend. Titokzatos felhomály. A tárgyak körvonalai elmosódnak. A kályhában időnként vérvörös láng nyelvek csapnak fel, pillanatra mystikus fényvel vonják be a tárgyakat, azután ismét homály.

De mi az? Eleven zsihongás, nyüzsgő mozgolódás, zizegő hangzavar keletkezik. Mozgó, zürzavaros hangchaos. Lassankint oslik a láma, végre egyes hangokat tisztán megtehet különböztetni.

Egy tiszta szép csengésű bassus érvényesül legjobban, egy vékony fiszula fölül kerekedni igyekszik, de fáradozásai hiábavalónak bizonyulnak.

— Ki volt az a szerencsétlen, a ki úgy oldalba lökött? Jelentkezzék?

— Istenem! Mit is akar az ur tőlem, hiszen egész véletlenül történt? Egész életemben nem véletlem senkinek!

— Nono, ne ijedjen meg, azért nem haragom le az orrát! De mondja csak maga jámbor jószág, honnan került ide, ki az alkotója, mennyit ér? Na különben azt nem is kérdezem. Ha jó volna, nem került volna ide.

Hóhó, művész uram, csak a maga nevében

beszéljen! Ha maga nem becsüli sokra magát, ne számítson bele másit is? Értette!

— Kérem csak ne legyen olyan harszias! Mivel kritikával foglalkozik, azt hiszi, hogy mindig haragnia kell?

— Nem vagyok olyan helyzetben, hogy kedvem volna haragni. De azt csak elismerhetik, származásra valamivel csak jobb vagyok, mint magok.

— Az nem áll! Galád rágalom! Imfamis hazugság! — Tiltakozom az ész nevében!

Az előbbi zürzavar ismét kitörni készül, midőn egy gyengéd, leányos hang szólal föl.

A női nem jelszava most: egyenlő jogot! És így én is felszólok és kijelentem, hogy nem érzem magam rosszabbnak, mint önök.

Pillanatnyi csend támad. A bassus udvariasan felszólal.

— Mivel hölgy is van közöttünk és az erősebb nem még mindig és mindenhol hódol a gyöngébbnek, indítványozom, hogy nagyság ne legyen belefoglalva vitánkba. Kegyed felettünk áll!

— Ugy legyen! hangzott a sententia.

— Mivel örömmel látom, hogy a veszekedés csillapult és ezt az unalmas időt úgy sem bírjuk mással eltölteni, indítványozom,

hogy mindenki igazolja magát és mondja el történetét!

— Én nem bánom! felelt a kritikus. Így legalább mindenki beláthatja, hogy szerzőm szerencsés pillanatban alkotott és érek annyit, mint sok újságban büszkélkedő ezikk.

— Jól van, jól van! elhiszük már! Ki kezd?

— Én! — Én! — Én!

— Csendet kérek! Mindnyájan nem beszélhetünk egyszerre! Ugy hiszem, ha az egyedüli hölgynek engedem át a szót, meg lesznek elégedve! Igen?

— Kisasszony kezdheti!

— Uraim hallják tehát! Az én történetem olyan egyszerű és mégis finom mint a pókháló, szöve napsugárból, virágillatból, benne van a fiatalság illúziója, a tavasz virágzása.

— Kisasszony szólj közbe a kritika, — ne felejtse ki a madárdalt!

— Uraim a közbeszólás tilos!

— A kisasszonynak igaza van! Hallgasson! Nagyság, kérjük folytassa.

— Egyszerűen nem akarok érzelgenni, mint a kritikus ur megint — tartalmam egy kedves kis szerelmi történet, amint egy kicsiny leány fejében megalkotódik és aki valójában nem

Lapunk mai száma 8 oldal.

nem fogja közönyösen venni a Bácska centrumának Szabadka városának kereskedelmi érdekeit.

Bizzunk abban, hogy rövid ittlétét is városunk képviselői a helyzet őszinté megvilágítására fogják felhasználni!

Iparügyünk veszedelme.

A szabadkai ipartestület a lapunk 83-ik számában e cím alatt megjelent vezércikkünkre egy hozzánk intézett levélben reflektál. Ezt a levelet ezuttal közzétesszük, mivel mindig helyet adunk a mások véleményének. De ugyancsak meg kell jegyeznünk azt, hogy cikkünket még mindennek dacára nem tekinthetjük támadásnak, mivel az csak szabad bírálatnak tekinthető, amelyhez föltétlenül jogunk van. Annálkevésbé akceptáljuk azt, hogy a cikk rosszakaratú koholmányok alapján készült, mert legfőkébb azt tehetik vitássá az iparos urak, hogy nem a kereskedés okozta az iparkiallítás elmaradását, hanem azok a körülmények, amelyeket ők adnak elő. Ezzel a megjegyzéssel adjuk ki a hozzánk intézett következő levelet:

»Tekintetes Szerkesztő Úr!

Becses lapjának folyó évi június 3-án megjelent 83. számában »Iparügyünk veszedelme« című vezércikkben oly állítások foglaltak, melyek a valósággal ellenkeznek s melyeknek czélja a helybeli iparpártoló közönség előtt az ipartestületet oly szintben tüntetni fel, mintha működésével a helyi ipar visszaélését idézné elő. Ismerve a tek. Szerkesztő urnak igazgatói, tisztelettel kérjük, hogy a testületünk ellen intézett támadásokra védelmünknek becses lapjában helyt adni sziveskedjék.

A kérdéses cikkben az állítatik, hogy a pünkösdi ünnepekre tervezett iparkiallítás, illetve vásár azért maradt el, mert az ipartestület a betegsegélyző pénztár ügyei körüli kereskedéssel foglalkoztatta tagjait s ezzel annyira el volt foglalva, hogy a kiállítás helyezett iparvásár megtartása lehetetlenné vált.

Ezen állítás a valósággal teljesen ellenkezik s nem egyéb rosszakaratú koholmánynál, mert az ipartestületi előljárásságának az iparvásár rendezése körül kifejtett működésére a kerületi betegsegélyző pénztári kiküldöttek választása semmi befolyással nem bírt; az előljárásság tagjai nem jártak fiakkereken korteskedni, mint a betegsegélyző pénztár benfentesei és tiszviselői, kik atóli jövedelmét és fizetést huznak, mert a kereskedésre az iparosok részéről szükség nem volt, mivel az iparosok eléggé ismerik a pénztárnál előforduló állapotokat s tapasztalatból tudják, hogy a jelenlegi vezetőség mellett mennyire felelt meg hivatásának.

Előljárásságunk a folyó hó 7-én tartott ülésében az iparvásár elhalasztása miatt a cikkező által felhozott alaptalan állításokat indignációval utasította vissza s nem tekinthetjük egyébbnek, mint a betegsegélyző pénztár érdekében felhasznált kortesfogásnak.

A nagyközönség igen jól tudja, hogy az iparosok április és május hóban a tavaszi megrendelésekkel és vásárossal annyira el vannak foglalva, hogy a kiállításra tárgyakat készíteni idejük nincs, ami igazolva van azáltal, hogy csak 38 kiállító jelentkezett, ily csekély számú résztvevő mellett az iparvásár megtartása sikertelen lett volna. Az iparvásár rendezésének elhatározása alkalmával az is tudomására hozott a közönségnek, hogy a kiállítandó iparcikkek több tárgy lesz 20 filléres sorsjegyek mellett kisorsolva, mely czélból 10 ezer darab sorsjegy kibocsátása mellett a tárgysorsjáték engedélyezése és az ez után járó illeték elengedése iránt a rendező bizottság a nmélt. m. kir. pénzügyminisiteriumhoz kérvényt nyújtott be, melyre nézve 38852 sz. alatt azon határozat hozott, hogy a tárgysorsjáték csak azon feltétel mellett engedélyeztetik, ha az ipartestület lottódíj és nyerményadó fejében 100 koronát a kisorsolandó tárgyak pontos jegyzékével a lottójövedéki igazgatóságához a huzás előtt beküldi, s mivel ezen végzés csak május 23-án érkezett meg, annak megfelelni teljesen lehetetlen volt, mert egy hét alatt a sorsjegyeket elárusítani, a nyerménytárgyak jegy-

zékét oly tárgyakból — melyek még bejelentve nincsenek — összeállítani és előzetesen felküldeni teljesen képtelenség.

Ezen előadott okok miatt volt kénytelen az előljárásság az iparvásár megtartását aug. 15—20. napjára elhalasztani, nem pedig a cikkező által felhozott személyeskedés és pártoskodás miatt.

Midőn ezeket a nagy közönség tudomására hoztuk, maradtunk

Szabadkán, 1900. évi június hó 8-án.
a szabadkai ipartestület előljárássága nevében
kiváló tisztelettel

Körtvélyessy Bela, Pausits János,
jegyző. elnök.

Különlélek.

— Személyi hír. Basler Gusztáv vezérőrnagy tegnap délután Budapestről Szabadkára érkezett, hogy szemlélt tartson az ezred helybeli legénysége fölött. Ma délután utazott vissza Budapestre.

— Hegedüs minster Szabadkán. Mint biztos forráshól értesülünk f. hó 16-án csupán Hegedüs Sándor keresk. minster fog Szabadkára jönni. Az igazságügyminster nem fog nálunk időzni hanem egyenesen Bajára utazik. Hegedüs minster 16-ikán a gyorsvonattal érkezik hozzánk, a pályaudvaron ünnepélyes fogadatlás lesz, azután k halgatást tart amelynek végzeztével ünnepélyesen megnyitja az új kereskedelmi egyesületet, amelynek alapszabályait ma küldték le a minsteriumból a jóváhagyó záradékkal ellátva. Este a »máv.« aliszti kör fákyásmenetet rendez tiszteletére, az iparos és vasuti dalárda pedig serenádot ad.

— Az államtitkárok válasza az üdvözlésekre. A legutóbbi közgyűlés alkalmával táviratilag üdvözlöttek Gulner Gyula és Széll Ignác államtitkárokat. Az üdvözlő táviratokra Schmausz Endre főispánhoz megérkezett a válasz, amelyről a következő átiratokkal értesíti a főispán a közigazgatási bizottságot:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Van szerencsém a vett távirat alapján a tekintetes törvényhatósági bizottságot érte-

is tudja, mi a szerelem. Leírta, ahogy megálmodta illatos tavaszi éjszakán, midőn a csalógány csatlogó dala szívet vágygyal tölté el. Az ember mosolyog és könnyezik, ha elolvassa s utána tisztábbnak érzi magát. Ennyi az egész! Uraim, készen vagyok!

— Nagyszerű! Bravó! Kisasszony gratulálók!

A kritika is közeledik és gunyorosan szól.

— Kisasszony, ha nem volnék egy kritika, szerelmi történet óhajtanék lenni!

— Uraim, mit gondoltok? Az ideális után az ellentét kedvéért is a reális következhetne! Ne engedjük az illető urnak át a szót?

Midőn ez elfogadtatott, az illető komoly, egyszerű hangon kezdi cikkének előnyeit fejtegetni.

— Ha az igazság mindig győzne, én világhírű lennék. Tartalmam a szőlő halálos ellenességének, a fillokszerének vesztlével foglalkozik. Sok ma szegény embert tehetnék boldoggá. Ömlene megint az édes, zamatos bor, vigaszt hozva sok szomorkodónak. És ahelyett hogy nagy hivatásomat teljesíthetném, itt pusztulok el. Nem bírok olyan szépen, lendületesen beszélni, amint azt a szerkesztő megkívánta és ezért félredobott azzal a megjegyzéssel, hogy ilyen száraz dolgot senki sem

olvas el, ami meg benne van, azt nem hiszik. Így kerültem ide.

— Szegény, igazán sajnálatraméltó! Uraim, ha egy szép napon az is beteljesedne, hogy az újságizkkek sztrájkolhatnának a szerkesztők ellen, az volna csak a paradicsomi állapot! — vélekedik a kisasszony.

— A képviselőházban törvényeket kellene hozni a szerkesztők vandalizmusa ellen!

— Nem, nem! Minden szerkesztőt be kellene csukni. Hisz látszik! Mi eddig mindnyájan a magunk nemében tökéletesek vagyunk és mégis hova jutottunk.

— Tudják kérem, ha semmiben sem de ebben egyetértünk! Majd elmondom hogy velem mint történt. A szerkesztő kezébe veszt olvas pár sort, valaki bejön, azzal beszélgetni kezd mire az illető távozik, már nem tudja miről van szó, szórakozottan áthuz és beledob a papirkosárba.

Ez eddig még érhető dolog, De a mi ezután következett, fölháborította minden érzelmemet. Egy idő múlva ugyanis gazdám kérdezősködni jön utánam, a szerkesztő udvariasan fogadta, aztán sajnálkozva kijelenti, hogy nagyon jónak találta, de most, mivel túl vannak látva cikkekkel nem közölhet, pár nap múlva azonban biztosan megjelenek.

Gazdám örömsugárzó arcczal távozik és engem kétségbeesetten hagy vissza — a papirkosárban.

— Igazán borzasztó! Egy ember galádóságának vagyunk áldoztati. De ki tud valamit a megmentésünkre. Ki tudja mi lesz sorsunk ezen szegyetlenjes állapot után? Ez most a kérdés!

És erre az eddig hallgatag tárczák, kik eddig szerénységéből vagy félelemből csak a közbekiallításokra szorítottak, elkezdtek forrongani és olyan zajt csaptak, hogy még a komoly agrár cikkek is idegesen összerándult.

Csendet kérünk! Csendet kérünk! Így nem jutunk semmire! Üvöltött egy eddig hallgatólagos cikk, kinek a lármában hirtelen megjött bátorsága és erősen igyekezett, hogy a kritika hangját, mely neki különösen imponált, utánozza. Ezen a kritika annyira felbőszült, hogy dühösen ordította. Mégis csak igaza volt Darvirnának, nemcsak az emberek, de még a tárczák is majmolnak. Gyalázat!

— Ejnye, de sokat szajaskodik ez a kritika! Vajjon olyan remekmű, hogy így meglecckéztet valamennyinket.

H: llyuk! Mit tud?

— Halljuk a kritikát! kiállják össze-vissza kihívóan.

seni, hogy Óméltósága Gulner Gyula ur a f. évi május hó 26-án tartott közgyűlésből államtitkárrá történt legfelsőbb kinevezése alkalmából hozzáintézett nagybecsű és megtisztelő üdvözlétet hálás köszönetet mond és mindenkor öröme fog szolgálni, ha ezen tekintetes törvényhatóság hazafias törekvéseinek támogatására csekély szolgálatait felajánlhatja.

Szabadkán, 1900. június 7.

Schmausz Endre főispán.

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Van szerencsém a tekintetes törvényhatósági bizottságot értesíteni, hogy Óméltósága Széll Ignác államtitkár ur a f. évi május hó 26-án tartott közgyűlésből — a legfelsőbb kitüntetés alkalmából nyilvánított üdvözlétét őszinte örömmel vette és engem lávratilag arra kért, hogy ezen tekintetes törvényhatósági bizottságnak a becses megemlékezésért meleg köszönetet tolmácsoljam.

Szabadkán, 1900. május 31.

Schmausz Endre főispán.

— **Halálozás.** Ausim Ede cs. és kir. főadnagy a 86 ik gyalogezrednél f. évi június 6-án délelőtt 10 órakor életének 33-ik s üldög házasságának 2-ik évében hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt. Földi maradványai f. évi június hó 8-án délután 4 órakor a budapesti 17. sz. helyőrségi kórházban a cs. és kir. katonai temetőbe helyeztetve örök nyugalomra. Halálát özvegye szüly Matild és kis leánya gyászolja.

— **Iskolai ünnepélyek.** A tanítónőképző intézet június hó 8-án kettős ünnepet tartott.

— Délelőtt a koronázás emlékünnepe, délután pedig a nyilvános zenevizsgálat folyt le az intézet zenetermében városunk elite közönsége Kurucz Gyula tanfelügyelő, Hoffmann Amélia igazgató és a tanári kar jelenlétében. — A szebbnél szebb díszbe öltözött leányok koszoruja valóban gyönyörű képet nyújtott. — A koronázási emlékünnepe az intézet énekára által előadott Hymnussal kezdődött. Ezt követte Piller György r. tanárnak a koronázásról s annak jelentő-

ségéről tartott ünnepi beszéde. — Egymásután léptek elő ezután a bájos leánykák; Marossy Anna Tubinstein Románézát játszotta zongorán jó előadásban, Stojadoniv Hajnalka Lányi Mór „Keresem a boldogságom” című darabját, Szász Irén pedig Kullifj Gizella „Egy sir” cz. dalat, énekelte mély érzéssel, Fábán Szilárd Lőzler „Idill”-jét, Cserynus Irén Liszt „Fülemüle”-jét, Czöndör Ilona pedig Schubert „Impremtu” cz. darabját játszották megiepő technikával. — A szótat fejezte be a délelőtti ünnepet, melynek eredménye ez uttal is méltó volt tanítóképzőnk ismert jó híréhez. — A délutáni zenevizsgálat lefolyása arról győzött meg mindenkit, hogy az intézetnél csak egy év óta működő Békei Józsa k. a. zenetanár, a ki különben is ismert hegedűművész, nagy szakértelemmel és buzgalommal vezeli növendékeit. Ezt bizonyítja különösen a kezdő zongorajátzók szép előmenetele, a haladók ügyes technikája és értelmes játéka és a karénekek kifogástalan harmoniája; megemlítesre méltó, hogy Békei Józsa k. a. a hegedűt is felvette a zenetárgyak közé és egyik növendékével Ilics Mariskával szép eredményt produkált. — A rajz és kézi munkakiállításról legközelebb emlékezünk meg. — **A népiszkolákban** a koronázás napján, vagyis június hó 8-án, hazánk ezeréves fennállásának emlékünnepe a tanulóifjúság is megtartotta s az összes elemi iskolák tanítói vezetésével istentiszteleten vevén részt, azután minden kerület külön a saját iskolaházába tért vissza. Mezenetics Ferenc intézkedése folytán a tanyai iskolák is megültek e napot s e célból lettek a tanyai iskolák vizsgálati is június 9-ére s a következő napokra halasztva. A belterületi iskoláknál és pedig a vörös-ökör féle intézetnél az alkalmi beszédet Kladek Mihály, a sétatéri iskolánál Palotay Bódog, a szt.-Rókusnál Krizanovits József, a szt.-Györgyinnél Ispánovics Mátyás, a IV-ik körnél Temunovics Tamás, a sömlékinél Moravcsék Károly, a szerb-portabelinnél Gojkovits György, valamennyi igazgató-tanító tartotta, lehetőleg gyermeked nyelven igyekez-

vén méltatni a nagy nap jelentőségét. A gyermekek minden kerületben alkalmi énekeket és hazafias verseket adtak elő. Különösen szépen énekeltek a növendékek a beltéri iskolában, ahol az énekek begyakorlását dicséretes buzgalom mellett figyelemreméltó szaktudással Kunnert Mariska tanítónő és Kovács Mihály tanítók eszközölték. A kerületekben az iskolázató szülőkből szép közönség verődött össze.

— **A koronázás év fordulója.** Tegnap volt Ófelségének, szeretett királyunknak 30 éves koronázási évfordulója. Ebből az alkalomból a városi hatóság most is az évenként tartani szokott ünnepélyes misét mondatott a Szent Teréz egyházban, amelyen a városi hatóság, a törvényszék, a katonaság, a magánhivatalok teljes számban jelentek meg.

— **Vizsgálatok a gymnaslumban.** A helybeli főgymnaslumban az 1899-1900. tanévvégi vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg: Június 15. (péntek) reggel 8 órakor: I. A) o. magyar, latin, földrajz. II. B) o. magyar, latin, term. rajz. III. B) magyar, rajz-g., számtan, III. A) o. számtan, fizikai földr., rajz-g. V. o. német, magyar, irod. olv. VI. o. magyar, irod. olv., német. Június 16. (Szombat) reggel 8 órakor: I—II. o. román. kath. hittan. III. B) o. magyar, német, történelem, IV. A) o. term. rajz, számtan rajz-g. IV. B) o. magyar, latin, rajz-g. VII. o. latin, számtan, fizika. Június 16. (szombat) délután 2 ó. V—VII. oszt. román. kath. hittan. Június 18. (hétfő) reggel 8 ó. III. A) o. magyar, latin. V. o. latin, görög, történelem. VI. o. latin, görög, term. rajz. VII. o. magyar, görög, irod. olv. Június 19. (kedd) reggel 8 ó. I. A) o. term. rajz, számtan, rajz-g. I. B) o. földr., számtan, rajz-g. IV. A) o. magyar, latin, német, történet. Június 19. (kedd) délután 2 ó. II. A) o. számtan, rajz-geom., IV. B) o. német, történelem. Június 20. (szerda) reggel 8 ó. III. A) o. történelem, német. III. B) o. latin, számtan, fizika, rajz-g. Június 20. délután 2 ó. V. o. term-rajz, számtan, rajz. VII. o. német, földrajz, rajz. Június 21. (csütörtök) reggel 8 ó. III—IV. o. román. kath. hittan, VI. o. számtan, történelem, rajz. II. A) o. magyar, latin, földrajz. II. B) o. latin, földrajz. Június 21. délután 2 ó. IV. B) o. term-rajz, számtan. Június 23. (szombat) Intézeti tornaverseny. Jun. 25. (hétfő) I. A) és I. B) o. Énekvizsgálat. Délelőtt 8 órakor. Jun. 26. (kedd) II. A) II. B) o. Énekvizsgálat. Délelőtt 8 órakor. Jun. 27. (szerda) III—VII. o. műnékesek vizsgálat. Délelőtt 8 órakor. Jun. 28. (csütörtök) I—VII. o. tornavizsgálat. Délelőtt 8 órakor. Jun. 29. (péntek) »Te Deum«, a tanévet bezáró ünnepély, a jutalomdíjak és bizonyítványok kiosztása. A magánvizsgálatok jun. 15—21. napjain tartatnak meg. — Ezen vizsgálatokra a nagyérdemű közönséget szívesen látjuk.

— **Táncmulatság.** A Szabadkai Ipartestületi Dalárda 1900. évi június hó 17-én a helybeli városerdőben saját pénztára gyarapítására a dalárda közreműködésével nyári táncmulalmat rendez. Belépti díj személyenként 60 kr., este a pénztárnál 80 kr. Jegyek előre válthatók: Szilasi Kornél, Nánay Mihály, Derner József, Gönczy Károly urak üzleteiben és a dalárda tagjainál, kezdete este 8 órakor.

— **Meghívó.** A szabadkai izr. szentegylet f. hó 14-én d. e. 10 órakor saját dísztermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárnyak: Egy tiszteletbeli tag megválasztása. Alapszabály módosítás.

— **Uraim, engedek a közkívánatnak!** Halljuk tehát! Hogy kritika vagyok, azt már tapasztalhatták. Kegyeilen szavakkal ostoroztam a silányságot és ezért lakóimnak kellett. Szerzőm elment a színházba, hogy az előadandó darabot megbírálja. Az egész gyöngye volt és a színészek sem pótolták a darab hiányait. Különösen az egyik primadonna rontotta az ügyis csekély hatást. Gazdám természetesen nem kimélte a szavakat és a kis primadonna nem igen lehetett megelégedve az ítélettel. És mit mivel a fatum? Ugyanahhoz a szerkesztőhöz kerülök, kit a primadonna rövid idő óta különös kegyeivel halmoz el. És mit történt tovább? M. helyest a szerkesztő futólag elolvast, haragjába égő arccal bedob — hova? — a papirkosárba. Láthatják tehát, hogy nem önhibából, hanem személyes okokból kerültem ilyen társaságba.

— **Uram, ha szabadna kérdezni,** Kukutyinból került ide? Mert csak ott gondolhatják, hogy a színházkritikus munkáját a papirkosárba dobják. Rántsuk le ezen hivatkozott urnak álarczát, hadd lássuk, mi lappang alatta?

— **Mindnyájan rárontottak és mohón kezdték** kutatni tartalmát. Már az első pár szónál diadalmasan kiáltottak föl, mert a várt színházkritika helyett egy unalmas könyvkritikát leltek.

— **Szégyelje magát!** — Csaló! — Ezzel henczegett? — Kotródjék! — Boykottáljuk! — És lármáznak tovább is, ha gyanus hangok nem hallatszanának. Léptek zaja közeledik, az ajtó megnyílik és János, a szolgál besiet.

Vizsga szemmel néz körül, fölturja a tüzet, úgy hogy a lángnyelvek hevesen csapnak ki az ajlón. Szeme a telt papirkosáron akad meg. Oda megy és haragosan nézegeti tartalmát.

— **Már megint, mennyi lomot küldtek be!** Hát, ohasem lesznek okosabbak az emberek? dűnyögi bajusza akitt. Gyertek!

— **És marokra fogva a fóni csomót, erős** hajlítással bedobja a tűzbe. A lángok hevesen kapnak bele és mohón ropogtatják és megint egy csomó kerül a tüzes örvénybe és János a jámbor szolgál ki egy légynek sem birártani, felemelt karjával a tűz démoni fényében úgy néz ki, mint egy tüntető istenség. És a lapok repülnek tovább és lassankint elolvadnak mind, az érzelmes szerelmi történet a hasznos agrár-cikk, az álnok kritika és nem marad belőlük más, mint egy rakás hamu.

— **És a lángnyelvek utolszór csapódnak** töl s ujra mystikus fényvel vonják be a tárgyakat, azután ismét — homály. — qu.

— **Halálozás.** Özv. Weinstein szül. Löbl Berla életének 74-ik évében rövid szenvedés után f. hó 4-én elhunyt. Hült tetemei f. hó 5-én délután 4 órakor helyezték a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra nagy részvét mellett.

— **Tanító gyűlés.** A Zombor és vidéke r. k. tanító egyesület f. hó 7-én a zombori városháza nagytermében díszgyűléssel ünnepelte meg fennállásának 25 éves jubileumát. Ezen gyűlés fénypontját azon beszéd képezte, melyet Mayer Béla cz. püspök az ő ismert ékes szólásával mintegy másfél óráig tartó megnyitói beszédével gyönyörködtette a nagyszámu hallgatóságot. A gyűlésen részt vettek a megye és város előkelőségei is. Ott volt báró dr. Vojnich István főispán, Karácsony Gyula alispán, Hauke Imre polgármester, Czifrusz Ferencz nyugalmazott kir. tanfelügyelő. Gráff Nikáz kir. tanfelügyelő stb. A gyűlést bankett követte, melyen 150-en vettek részt.

— **Pacsér község Piukovics képviselőnél.** A Kerynaja képviselő választó kerülethez tartozó Pacsér községnek szabadalvú párti polgáraiból álló nagyszámu küldöttsége f. hó 6-án délelőtt 11 órakor tisztelt a kerület képviselőjénél Piukovics Józsefnél. A küldöttséget Piukovics József lakásán fogadta, a küldöttség szónoka Szendi Lajos ref. lelkész igen szép beszédben fejezte ki a küldöttség igaz és őszinte rokonszenvét szerelt képviselője és törhetlen bizalmáról biztosította őt. Piukovich József meghatóltan köszönte meg ezen megtiszteltetést s ígérte, hogy tovább is azon az uton fog haladni, melyen eddig haladt s a szabadalvóság mellett fog küzdeni, kerületének minden nemes ügyét szíven hordja és támogatja. A képviselő beszédét lelkesen megéljeneztek. Ezután a küldöttséget Piukovics József asztalához hívta meg ebédre s igazi magyar vendég szeretettel látta el őket. A küldöttség vezetője Bogdy Lajos jegyző volt, a küldöttségben résztvettek: Császár Péter főszolgabíró, pacséri földbirtokos, Borány József kath. plébános, Szendi Lajos ref. lelkész, Aradszky Jakab gör. k. plébános stb.

— **Egyleti hír.** A „Szeretete Nő-Egylet Leányárvaháza részére újabb adakoztak. Szkenderovits Mártonné 2 drb. hizó sertés; Neumann Lenke egész évi tejszükséglet, Gróf Schönfeld tábornernagy 10 koronát, Antunovits Józsefné, 10 kor. ifj. Gály György 10 koronát, özv. Brauchler Ferenczné: 40 drb. tojást, Milkó Salamon: 6 drb. gummilapda. Fogadják a nemesszivű adakozók az Egyesület elnökségének hála köszönetét.

— **A falu rossza.** Rendkívül érdekes ügyben fog ítélni f. hó 13-án a szabadkai esküdtbíróóság. Szándékos emberölés büntette képezi a vád tárgyat, az apa baltával ütötte agyon fiát, akitől az egész falu félt mint a tüztől. A vádlott idb. Baka József ludasi lakos, földvimes ember, az eset f. évi április 20-án történt a melynek részletei a következők: Egész Ludas község rettegett Baka János 18 éves legény haragjától, ki nem egyszerűen mondta, hogy kiirtja családját. F. hó 20-án este bátyjával Ferenczcel együtt a szomszédban beszélgettek, a mikor az indulatos természetű János csakhamar összekapott fivérével a kit ott hagyott és megfenyegette avval, hogy „még ma vér folyik”. Ferencz utána ment mindketten a szobába mentek, a hol az asztalnál ült öreg Baka János, feleségével beszélgetett. Az asszony mikor fiát meglátta rosszat sejtve kifutott a szobából

azért is mert a fiu kezében balta volt. A legény leült az asztalhoz és minden ok nélkül czivakodni kezdett. Az öreg rendre intette a fiát a mire ez még jobban dühbe jött, elkapta a baltát, az öreg pedig kicsavarta fia kezéből és úgy vágta avval fejbe, hogy az vértől elborítva ott a helyszínen hollan rogyott össze. Az eset után az öreg ember önön magát feljelentette a rendőrségnél. A tárgyalásra már a jegyet nagy részét elvitte az érdekfűző közönség.

— **Eljegyzés.** Presburger Károly Topolyáról eljegyezte Róth Szerénke kisasszonyt Bács-Martonosról.

— **Havi kimutatás 1900. évi május hó-ról.** A mentő osztály a lefolyt hónapban igénybe vételt a következő eseteknél u. m. Sebzés, sérülés 8, belső bajok 4, betegnek a kórházba szállítása 19, elmebeteg szállítás 2, öngyilkosság, öngyilkossági kísérlet 1, tűzhöz kivonulás 3, hullaszállítás 2, egyéb esetek —, összesen 39 esetben. A folyó évben 218 esetben, 1896. év szeptember 12-től pedig, a mai napig összesen 1651 esetben működött A fertőtlenítőkhöz ellenőrzés véget e hó folyamán bejelentett; Ronszolótorkolob 2, ezek közül fertőtlenítés eszközletet, 1 esetben, vörheny 2 ezek közül fertőtlenítés eszközletet 1 esetben, Kanyaró 2, ezek közül fertőtlenítés eszközletet 1 esetben, Hagymáz 1, Órbáncz 1, összesen 8 ezek közül fertőtlenítés eszközletet 3 esetben. A fertőtlenítőkhöz az év folyamán bejelentett 43 fertőző betegségtelen szenvedő egyén.

— **Két gyermek halála.** Megrendítő szerencsétlenségről ad hírt katymári ludosítónk. Wolarik Ferencz uradalmi főkertész két fia a kastély parkjában lévő halastó körül játszadozott. Egyszerre csaholva rontott feléjük egy juhászkuhya, mitől a két gyermek annyira megijedt, hogy beugrott a mély tóba. Mire a parkban dolgozó emberek oda futottak, mindkét gyermek megfulladt.

— **Golya az utcán.** Ma délután Rossmann Viktor III. kör. asszony a Rudics féle ház előtt összeesett. A mentők lakására vitték ahol gyermeke született.

— **Munkanélküli munkások.** A hivatalos kimutatás szerint bács megye egyes községeiben a munkanélküli munkások száma a következő: Zenta 100, Bezdán 472, Ó Becse 200, Topolya 200 Szántova 300, Kis-Hegyes 200. Bizony kelte ne valamit ezen szegény munkások érdekében tenni.

— **Jókai-szoba a párisi kiállításon.** A párisi világkiállítás magyar osztályának egyik legérdekesebb látványossága a Jókai-szoba ahoi a költő-király összes munkái és azoknak az összes európai nyelveken megjelent fordításai láthatók. Jókai nevet és jelentőségét ismeri az egész művelt világ: mégis üdvös gondoskodás a kormánybizottság részéről, hogy a Jókai-szoba minden látogatója egy kis füzetet kap, melyben Jókai élete és működése van megírva élénken, színesen, essayszerű nívón, méltóan Jókai nagy nevéhez. A francia nyelven irt kis füzet dr. Molnár Geza, a jeles fiatal író munkája, melyet a kiállítás látogatói, külföldiek és hazaiak élvezettel foglaltak olvasni megőrizni emlékül a kiállításra és arra a lángeszű költőre, a kinek dicsőségét hirdeti. Jókai rövid életrajzán kívül a füzet tartalmazza Jókai műveinek teljes bibliográfiáját, tehát nem csak a magyar nyelven megjelent műve czimeit, de az összes megjelent fordításokét is; ebből kiderül, hogy Jókainak 137 munkája megjelent német fordításban, 23 műve angol, 1 dán, 16 finn, 7 francia, 4 hollandi, 7 olasz, 48 lengyel, 2 román, 30 orosz, 2 ruthán, 16 szerb, 2 szlovén, 16 svéd, 22 cseh nyelvre lett lefordítva.

— **Hegedű oktatás.** Venczei József a helybeli városi zenekarhoz újonnan szerződött primhegedűs méltányos díjazás mellett hegedűoktatásra ajánlkozik. Lakása: Kőlesey-utca 276. sz. a. van.

— **Gőzfürdő és vízgyógyintézet.** Özv. Joó Dezsőnének modernul berendezett gőzfürdő és hidegvíz gyógyintézetére felhívjuk olvasóink figyelmét. Bővebb felvilágosítást a mai lapban megjelent hirdetés ad. A gőzfürdő uszodájában az uszásbani oktatás f. hó 15-én megkezdődik.

— **A lipiki gyógyfürdő.** A jelen furdőidény alkalmából, úgy mint eddig is, a lipiki gyógyfürdőre hívjuk fel tisztelt olvasóink figyelmét, annál inkább, minthogy ezen csudatevő forrásokai és kitűnő utóbbi években még olyan irányban is nagy gyógyosikert ért el, melyek eddig egyetlen gyógyfürdőnél se tapasztaltak. Ismeretes volt ugyan, hogy e forrás gazdag natron-tartalommal bír és hogy ezen tulajdonságánál fogva érvényesítette csudatevő hatását csuzos és kövényes bántalmaknál.

A tudományos vizsgálatok, melyek az utóbbi években Némethontban folytak, azt mutatták, hogy minden híres külföldi források, melyek mint a csuz és kövénny kiváló gyógyvizei tekintetnek, ezen hatásukat csak épen e natron-tartalomnak köszönik. Így történt, hogy a wiesbadeni emsi, plombiersi stb. hason vegyhatással bíró fürdők, mint a kövénny gyógyítására való specifikus hírébe jutottak. Magyarországon nincsen több hasonló forrás, mely ilyen magas hőfoknál fogva (64° C) annyi natron tartalmazza, mint épen Lipik és azért azon tény, miszerint az említett kövénnyes és csuzos bajokban szenvedő betegek Lipiken visszanyerték egészségüket, miután másutt hiába kerestek bajuk ellen gyógyulást, csak az időbbi időben találta a tudomány megfejlesztését. A mi a lipiki fürdőnek gyógyjavaslati illető, r. i. görvénykórnaál, bőrbántalmaknál, izzadmányoknál, vérbetegségeknél stb. azokról főösleges volna még külön megemlékezni, a mennyiben ez köz tudomásu s így nem szükséges arra az olvasó figyelmét különösen felhíni. A lipiki fürdő a legmodernebb építkezésekkel, gyógyépületekkel, szállodával, kényelmes és czélszerű belső berendezésével egy színvonalon áll a külföldi nagy fürdőhelyekkel. A nagy kiderjedésű angol parkban levő gyógyépületekben nagy és gyönyörű gyógyterem, kávéház, vendéglő olvasó- és játszóterem, valamint színpad van, úgy, hogy a fürdőző község a kura idejét kellemes szórakozással töltheti ki. Az összes fürdőépületek és az egész telep villamos világítással van ellátva.

— **Vörvadás.** Újvidékről írják: Wagner Mihály cigányprimásnak két gyereke van; az egyik 6, a másik 8 éves, és mint cigányivadék, természetesen mindkettő igen rossz. Folyton az utcákon kószáltak, egész délutánokat elmaradtak hazulról. Pünkösdi vasárnapján reggel 8 órakor a két gyerek hazulról eltávozott és késő este még nem jött haza. Apjuk és egy egész cigánysereg a primás gyerekeinek keresésére indult. Hosszas kutatás daczára a gyermekeket nem lehetett megtalálni, csak azt sikerült megtudni, hogy reggel felé a Schnee-féle ponoptikumba mentek. Wagner oda is elment, de gyerekeit nem találta ott sem, Pünkösdi vasár-

napján a ponoptikumban ép Jeruzsálemi képeket mutattak be. Wagner egy merész gondolt — és rátámadt Schnee ponoptikumtulajdonosra, hogy adja elő a gyerekeket. Schnee nem tudott a gyerekekről semmit, mire Wagner kifakadt, hogy gyerekeit a Jeruzsálemi mulatványokhoz rituális célokhoz megölték. Schnee a rendőrségnél kereset menedéket és bepanaszolta Wagner, hogy öt egésznap zaklatja. Wagner a rendőrséghez idézték, hol figyelmeztették, hogy keresse gyermekét máshol, tán eltévedtek valahol és ne terjesszen ilyen réméséket. Tényleg este 10 órakor meg is találta a két gyereket, amint lakásuk mellett levő fészerben kényelmesen aludtak. Délután a két purdának nagyon melege volt és a fészerben játszás közben elsznyadtak. Nagy volt az öröm a már 30—40 főre szaporodott cigányhadban, hogy megkerültek a primás purdái.

— **Toll Jancsi** az országzserte híres cselista és társulata tegnap városunkba érkeztek és itt az Otthon kávéház helyiségében hat napon át zeneestélyeket rendeznek. Toll Jancsi társulata, 4 testvéréből 13 éves fiából, aki primás, van szervezve. E társulat nemcsak a bpesti Aurora kör estélyén, hanem egyébb nagyobb városokban is nagy elismerés mellett mutatta be művészetét. Egyébként felhívjuk a nagyérdemű olvasó közönség figyelmét lapunk mai számában közléseit Nyílttérre.

— **A Dedek féle Szentek életéből** Megjelent a 11-ik és 12-ik füzet. Amabban Manche szent Máttyás apostol című képében gyönyöröhetünk, emebben Comeleran hatalmas alkotást: „Aquinói ssent Tomás szent Lajos francia királynál” szemléltetjük, mint teljes képet. Manche Máttyás apostolja ihlett festői ecseti műve. A szentet térnagyságban ülő helyzetben ábrázolja a mint jobb kezében az őt tartja, míg bal kezével az íróablábt nyújtja térdére. Arcza nem s, egyszerű s erősen keties jellegű. Szemei a messze távolba mélyednek, fenköll homlokát a gondolat ma-

gasztosága világítja meg. Az egész alakon látszik az ihlettség elragadó főnöksége. Comeleran stilszerűen megrajzolt középkori ebédő palotát tár szemünk elé.

— **Költemény.** lnc a költészet egy új fajtája. Mokrinból kaptuk beküldve a következő verset:

Selyemkötő, selyemkendő, selyem szoknya,
Nem vagyok én más botoshoz hozzászokva,
Nem vagyok én semmi más czégnék vevője
Mert a legzsebb **Neuhaus Bernát** nyakkendője.

— **Sápkör** mutatkozik főleg a fejlődésben lévő leányoknál. Ez különféle jelenségekben nyilvánul, mint sápadt szín, fáradtság a tagokban, szivdobogás, idegesség, étvágytalanság stb. A betegség oka a vörös vértestecskék haemoglobintartalmának csökkenése és főként a hiányos tápás által keletkezik; ugyanis az eledélek nem úgy választanak meg, hogy a vérképzést elősegítsék. Így tehát csak akkor lehet erőlyesen a bjt leküzdeni, ha oly tápszert nyújtanak, mint a Vas somatose, mely mindazon tulajdonságokkal bír, hogy a baj alaposan leküzdessék.

— **A gazdaközönség** figyelmébe. A közlelő aratási időszak alkalmával felhívjuk a t. gazdaközönség figyelmét arra a körülményre hogy az elsőrendő magyar takaró ponyva gyár képviselőjét Lőw Dezsőre (l. Vermes Gábor féle ház, a kis kápolnával szemben) ruházta át. A czég képviselője úján mindenféle vízmentes ponyvák a legolcsóbb árban, részletfizetésre is megrendelhetők.

Szenásy, Hoffmann és Társa

párisi és lyoni selyemgyári raktára **Budapest, IV. Bécsi-utca 4.** Raktárunkon található a legszebb és legnagyobb választék **divatos selyemkelmék, csipkék és szalagok,** valamint gyöngytűdszék **pointlace ruhák** és **pointlace-kelmék**ből. Fekete, fehér és színes selyemkelmék 85 krtól 14 frig Gouard-Pongis és Satyn-Lyberli selymek 65 krtól kezdve Angol mosó selyem 80 cm. szélességben 1 fr 25 krtól kezdve. Mintákkal kívántra készséggel szolgálunk.

A legujabb czég.

A következő legujabb czég alakult meg városunkban:

Szalay Máttyás,
rendőrkapt. tb. parancsn.
Dr. Mamusich Bódog,
testületi ügyész.

Waal Alajos
zenedai tanár, karnagy.

Vermes Béla,
orsz. képvis., parancsnok.
Gaal Ferencz,
zen. igazgató, tb. karnagy.
Venczel Lajos
alparancsnok.

Aki a fenti czéget látja, hirtelen nem tudja elgondolni, hogy miféle bránssal foglalkozik ez a legujabban megalakult czég. Országos képviselő, muzsikus, rendőrkapitány, fiskális, tűzoltó-főparancsnok, szóval mindenféle brans képviselve lévén beane, szinte bajos eltalálni, hogy mi czélból alakultak.

Hát mondjunk ki röviden. A fenti társaság megalakította az „Önkéntes tűzoltó-testület” zenekarát és most díszes plakátokon hirdetik, hogy olcsó pénzért hajlandók táncvigalmaknál, láklyásmeneteknél, temetéseknél és egyéb mulatságoknál zenélni. Sőt hajlandók szép szóért vidékre is elmenni és ha valaki sokatlaná az egész zenekart, akkor tetszés szerinti fél zen-karral is működnek.

Az Önkéntes tűzoltó testület zenekara tehát maholnap a legnépszerűbb banda lesz Szabadkán, sőt a megélhetését már magában a fenti czégben szereplők maguk is biztosítják, mert valamennyien kedvelik a zenét.

Aki a zárórán túl mulatja magát ezzel a zenekarral, az a primáshoz fordul Szalaya főkapitányhoz, aki kegyes lesz szemtel huny és a városházán nézi meg az órát (olt mindig feltizenkező van); eopán csak Vermes Béla van veszélyben, mert valószínűleg bejelentik a képviselőházban ellene az összeférhetlenséget; Wenczel Lajos pedig ha másnak nem tud majd zenéltetni, akkor a palicshalakknak huzatja majd, azok ugyanis süketek; Gaal Ferencznek pedig lesz egy állandó zenekara, amely neki szerenndékat adhat minden egyes pályadíj nyeresésénél. Dr. Mamusich Bódog ügyész pedig akkor fog zavarba jönni, ha a 3 napi „űvés” után rajta keresik majd a díjakat.

Másköiben mi is örvendünk annak, hogy városunknak is meg lesz az állandó tűzoltó zenekara és sok jó sikert kívánunk működésükhöz!

Nyílttér.*



Miért zug a tömeg?

Kívánja eskümet?

Nem! — nem zt kívánja, hanem azt, hogy

Toll Jancsit

Magyarország fővárosának legkedveltebb kis bögő szolstáját hallgathassa, — mert igenis

Toll Jancsi

és négy testvére, akik a Nemzeti-Casióban is tegnap este nagy sikerrel léptek fel

az Otthon kávéházban

6 estén át máiól kezdve gyönyörködtetni fogja a kávéház közönségét.

Ö fensége a Perzsa Sah, a Sziámi trónörökös, Ö fensége N sani herczeg és Bismark Herbert herczeg előlt is kitünő sikerrel működött e művész csoport.

Kezdeté naponkint este 8 órakor.

Belépti díj nincs!

* E rovat alattikárt nem felelős

a Szerk.

Kerékpárok:

Alapítottatt: 1888. évben.

Delmagyarország első legnagyobb kerékpár főraktára:

Kemény Lajos

RÓDMEZŐ-VÁSÁRHELV.

Fiókraktarak: Szeged, Arad, Gyula, Oroháza

Bizományi raktár:

MAYERHOF F. látszerésznél Szabadkán.

Kossuth-utca (Nemzeti szállóval szemben.)



Az ország egyedüli universalis kerékpár raktára, hol a világhírű Neumann, Germania, Helical, Premier, Excelsior, Kayser, Meteor, Styria, Champion, Rössler és Jauernig, Kohinor, Beeston, Adria valamint amerikai kerékpárok olcsó áron jótállás és kedvező fizetés feltételek mellett kaphatók.

Dus választék kerékpárcsere és felszerelési cikkhez! Arjegyzék ingyen és bérmentve!

A magyar kir. államvasutak nyári menetrendje.

— Érvényes 1900. évi május 1-jétől. —

Oda Budapest k. p. u.—Zimony—Belgrád. Vissza													
k. ex.	sz. v.	tv. sz.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	v. ex.	sz. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.
11.20	7.35		2.40	3.35	10.20	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	11.20	7.05	10.00	1.05	6.40
2.44	12.33	7.28	5.47	8.23	4.0	érk.	SZABADKA	ind.	7.57	11.50	5.20	9.46	1.57
2.51	1.22	4.00	5.56		5.40	ind.	SZABADKA	érk.	7.52	10.48	7.87	9.34	1.21
	1.51	4.39			6.08		Csantavér			10.16	6.58		12.56
	2.18	5.13	6.27		6.34		Bács-Topolya			9.52	6.30	9.02	12.34
	2.44	5.46	6.42		7.02		Hegyes-Feketehegy			9.22	5.54	8.46	12.06
	3.05	6.05	6.56		7.22		Verbás			9.01	5.30	8.33	11.48
	3.26				7.42		Ó-Keér			8.36			11.29
	3.44				8.07		Kiszács			8.16			11.13
4.23	4.06		7.41		8.29	érk.	UJVIDÉK	ind.	6.18	7.51		7.50	10.52

Oda Szabadka—Ó-Becse. Vissza									
v. v.	sz. v.	ind.	SZABADKA	érk.	v. v.	sz. v.	ind.	Ó-BECSE	érk.
5.10	1.37		SZABADKA	érk.	8.54	5.27			
5.38	2.05		Békova		8.27	5.00			
7.00	3.28	érk.	ZE TA	ind.	7.01	4.42			
8.12	5.27		Ada		6.06	2.24			
8.35	5.42		M hol		5.45	2.07			
8.55	6.02		Bács-Petrovostellő		5.18	1.42			
9.21	6.28	érk.	Ó-BECSE	ind.	4.48	1.15			

Oda Szeged-Rókus—Zenta Vissza									
v. v.	sz. v.	ind.	SZEGED-RÓKUS	érk.	v. v.	sz. v.	ind.	ZENTA	érk.
4.15	2.05		SZEGED-RÓKUS	érk.	9.32	5.55			
4.40	2.29		Rózske		9.09	5.33			
4.58	2.48	érk.	HORGOS (136)	ind.	8.50	5.15			
5.01	2.57		Horgos		8.88	4.36			
5.20	3.16		Bács-Martonos		8.20	4.38			
5.43	3.39		Ó-Kanizsa		8.06	4.24			
6.05	4.00		Adorján		7.37	4.00			
6.30	4.25	érk.	ZENTA	ind.	7.10	3.35			

Oda Szabadka—Baja. Vissza									
v. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	SZABADKA	érk.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
6.02	1.47	6.43		SZABADKA	érk.	9.37	12.43	10.28	
6.41	2.29	7.18		Csikcsal		9.04	12.10	9.52	
7.22	3.54	7.50		Bács-Almás		8.42	11.48	9.33	
7.28	3.00	7.56		Almás		8.27	11.39	9.02	
8.01	3.26	8.25		Bikity-Borsód		8.02	11.08	8.34	
8.41	4.00	8.59	érk.	BAJA	ind.	7.25	10.32	7.43	

Oda Baja—Ujvidék Vissza									
v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	BAJA	érk.	sz. v.	sz. v.	v. v.
4.00		1.15		ind.	BAJA	érk.	9.15		6.50
4.11		1.25			Baja-szállásváros		9.08		6.42
4.25		1.38			Vaskut		8.53		6.28
4.51		2.01			Gara		8.32		6.00
5.09		2.16			Ri yicza		8.17		5.35
5.37		2.39			Satanicsa		8.00		5.12
5.56		2.56			Gákova		7.36		4.40
6.15		3.14			Nenadies		7.15		4.16
6.25		3.23		érk.	Zombor	ind.	7.05		.05
2.55	6.51	3.51	ind.	Zombor	érk.	8.30	11.18		7.00
3.01	6.57	3.57		Zombor-vásártér		8.23	11.11		6.52
3.11	7.07	4.07		Fernbach-szállás		8.14	11.02		6.41
3.20	7.16	4.16		Z-Árkovtér		8.06	11.54		6.32
3.36	7.30	4.30		Ó-Sztpár		5.52	10.40		6.15
4.05	7.49	4.49		Bresztovác		5.37	10.26		5.52
4.36	8.10	5.12		Hódságh		5.12	10.02		5.28
5.11	8.35	5.37		Parabuty		4.53	9.45		4.54
5.25	8.49	5.51		Paraga		4.32	9.25		4.29
5.46	9.16	6.18	ind.	GAJDOBRA	érk.	4.14	9.07		4.03
6.00	9.30	6.27		Bulkesz		4.00	8.55		3.48
6.22	9.45	6.44		Pe rovác-Glozsán		3.49	8.44		3.34
6.51	10.10	7.13		Futtak		3.20	8.16		2.53
7.14	10.31	7.35	érk.	UJVIDÉK	ind.	2.55	7.55		2.15

Oda Szeged-Rókus—Szabadka. Vissza									
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	ind.	SZEGED-RÓKUS	érk.	v. v.	sz. v.
3.15	8.10	11.56	4.43	8.43	ind.	SZEGED-RÓKUS	érk.	7.01	11.00
3.32	8.27	12.12	5.00	9.09		Rózske		6.42	10.44
3.46	8.43	12.26	5.14	9.36	ind.	HORGOS	ind.	6.25	10.30
3.59	8.56	12.38	5.29	9.56		Királyhalma		5.58	10.16
4.15	9.11	12.53	5.40	10.17		Paics		5.43	10.05
4.27	9.22	1.04	5.51	10.35	érk.	SZABADKA	ind.	5.25	9.51

Oda Hegyes-Feketehegy—Palánka. Vissza									
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	ind.	Hegyes-Feketehegy	érk.	v. v.	v. v.	v. v.
8.56	7.23			ind.	Hegyes-Feketehegy	érk.	7.51		6.28
9.19	7.46				Telecska		7.29		6.06
9.44	8.01				Kula		7.17		5.54
9.56	8.13				Béla-pusztá		7.01		5.33
10.14	8.27				Torzsa		6.47		5.19
10.43	8.53				Despot-Szt-Iván—Pivnica		6.32		5.00
11.05	9.11				Szilbás		6.03		4.28
9.21	11.26	9.23	ind.	GAJDOBRA	ind.	5.51	9.00		4.15
9.50	11.58	9.55	érk.	PALÁNKA	ind.	5.04	8.31		3.26

Jegyzet. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig terjedő éjjeli idő óraszámai kövér betűkkel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

Viz gyógyintézet.

Viz gyógymód. — Villam gyógymód.

őzv. Szentiványi Józ Dezsőné

villam és viz gyógyintézetében, mely a modern orvostudomány legújabb gyógyító eszközével bőven fel van szerelve

A NYÁRI KURA MEGKEZDŐDÖTT.

Javulva van. Az idegek különféle megbetegedésénél, emésztési zavaroknál, a tüdő betegségek különféle fajainál, csúzos és köszvényes megbetegedéseknél, urticariásodásnál, a bőr fekélyesedésnél, hűdéseknel stb.

Gyógyító eszközök. A vizkúrának különféle alakjai, villam fényfürdő, villam sugárfürdő, villamos vízfürdő massage, Prisznitz begöngyölések, Kneip-féle leöntések és orvosi tornázás stb.

Az intézet orvosa Dr. Váli Dezső operatur.

Mérsékelt árak.

Szeplő, májfolt, mitesser pattanások és mindennemű bőrkiütések és arcztisztatlanság ellen a legbiztosabban ható szer a ma már országoszerű elterjedt és Mike Márton gyógyszerész által készített

LILIOM KENŐCS
(KREME DE LYS.)

A hozzávaló Lilium szappannal használva, a csontolt használati utasítás szerint alkalmazva rövid idő alatt meglepő eredmény érhető el.

Lilium-arcpor (Poudre de Lys) kapható fehér, Rosa és Creme színben a legkedveltebb hülypor.

Lilium-mosdóvíz (Eau de Lys) a Poudre helyettesítője. Ára minden egyes darabnak 1—1 korona. Kapható a készítőnél Tord u. (Erdélyrésze), valamint Winkler Simon ur illatszerezésnél Szabadkán.

Fontos ujtás a cséplőgépek használatánál.

A cséplőgép tulajdonosoknak igen czélszerű és hasznos tálmányt mutat be **Bajzáth Ignác** ma és holnap a »Pest szálloda« 11. sz. szobájában d. u. 3 tól 7 óráig.

Szabadalmazott kosárbetétek, melyekkel a szalmából a magot teljesen tisztán ki lehet dörzsölni. A betét alkalmazása rendkívül egyszerű csak néhány csavarral lesz az ócska kosárhoz erősitve úgy, hogy a gépen semmiféle átalakítást tenni nem szűka séges.

Az érdeklődők az eredeti kosárbetétet megtekinthetik és nyomban megrendelhetik.

Fontos ujtás a cséplőgépek használatánál.

PARDON

hogy ismeretlenül megszölitom, de ez az

ÖLTÖNY

a melyet Kegyed visel feltűnően jól áll.

Ugyan kérem hol készittette?

KASSOWITZ FÜLÖPNÉL

(Vermes-féle ház, az „Otthon kávéház“ mellett).

Ez az öltöny is, mint a többi évek során át ott vásárolt öltönyeim, — finom kelméből, jutányos áron és kifogástalanul lett elkészítve. Mindazonáltal ajánlom Önnek uram, hogy ne ezen ruha után ítéljen csupán, hanem vegye magának azon fáradságot s nézze meg az ott levő

NAGY RAKTÁRT.

Talál ott szebbnél szebb, jobbnál jobb és olcsóbbnál olcsóbb

Férfi fiú és gyermeköltönyöket, valamint telöltöket.

Köszönöm uram, Kassowitz raktárát azonnal meg is nézem.

VÁLLALAT SZIKVIZGYÁRAK TELJES BERENDEZÉSÉRE

DR. WÄGNER ÉS TÁRSAI

Egyesült gyárak

Mint Beteti Társaság

BUDAPEST.

Gyár és IRODA: IX., TINÓDY-UTCA 3, a Gizella-malom mögött.

Fiók: **BÉCS.**
XVIII., Schopenhauerstrasse 45

ARJEGYZEK INGYENES BÉRMENYVE

REFORM SYPHON

SZÁMOS KITÜNTETÉS

TELEFON

FOLYÉKONY SZÉNSAV

JÉGSZEKRÉNYEK, SÖRKIMÉRŐ KÉSZÜLÉK és PINCFELSZERELÉSI CZIKKEK

„DORDRECHT“

ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Engedélyezve az 1873. évi nov. 10-én 21. sz. a kelt királyi decretummal

Megtámadhatatlan kötvény még öngyilkosság és párbaj esetében is.

50% nyeresemény részesedés.

Magyarországi fiók:

Budapest, V., Akadémia-utca 3.

Igazgató:

Robitsek Henrik Ferencz.

A „Dordrecht“ az egyedüli társaság, mely törvényesen kötelezte magát, hogy magyarországi üzletének díjtarifáit magyar értékekben helyezi el.

Kedvező feltételek. Jutányos díjak.

Referenciák:

Magy. általános hitelbank
Pesti magy. kereskedelmibank
Budapesten.

Főügynökség: Szabadka és kerületére Klein Géza nagykereskedőnél
A főügynökség titkára Fabritzky István Szabadkán.

Egy tanonc felvétetik

Vajda Sándor fényképésznél

Szt. István-tér, Kunetz-féle ház.

Üzlet áthelyezés miatt

főtér, Manojlovics-féle ház, Stoykovics Döme fűszerkereskedő mellett

NORINBERGI DISZMŰ ÉS RÖVIDÁRÚ KERESKEDÉSEMBEN

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

VÉGELADÁST TARTOK

mely alkalommal az összes raktáron levő árukat

BEVÁSÁRLÁSI ÁRON ÁRUSÍTOM EL

ugymint: férfi és női ingek, gallér és kézelők, nyakkendők, csipkék, szalagok, kézimunkák, nap és esernyők, himzések, férfi, női és gyermek harisnyák, férfi és női selyem és bőrkezyúk stb. stb. stb. itt fel nem sorolt árucikkek.

Kérem a nagyérdemű közönség szives látogatását.

Tisztelettel,

BECK ZSIGMOND.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége.

Budapest, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő készleteit, „Millenium“ legújabb szerkezetű: fűkaszálo-, marokrakó- kévekötő aratógépeit,

melynek főelőnyei: préselt aczellemez-állvány tégelyaczel-alkatrészek. jó és könnyen hozzáférhető alpusztíthatlan szerkezet, továbbá a szab. osztrak magyar államvasutársaság részén mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3½, és 4 lóerejű gőzcséplő készleteit. Sack-rendszerű, aczélöntésű ekézfűvel ellátott **ekéit**, „Boni“-féle kéttengelyű eketalyigait járgányos cséplő-készleteit szecskeváglót és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Figyelmeztetés! ezennel közzhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár utazó ügynökök, az eddigi birt. meghatalmazásokat 1. évi január hó 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanokká nyilvánítottuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csak azok járhatnak el, a ki 1900. évi február hó 1-je után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jószókkal a melyre ezen irásbeli megbízás ki érjed. Nehogy a közönség félváltva vezettessék és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek, ló kérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni ohajtának, hogy indoktól, a ki nevükben eljár, irásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjék s ebbe betekintést tevé szíveskedjék.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.